Rol van die landbousektor in die voortbestaan van die voedselverskaffingswaardeketting

TLU Kongres
18 September 2013

Die voedselverskaffingswaardeketting

Wat is dit?

Dit is die aaneenskakeling/samehang van alle primêre en sekondêre besigheids-aktiwiteite wat deel het aan en ondersteunend is tot die handeling om 'n landbouproduk te produseer en uiteindelik op die verbruiker se bord te plaas.

Hoe lyk dit?

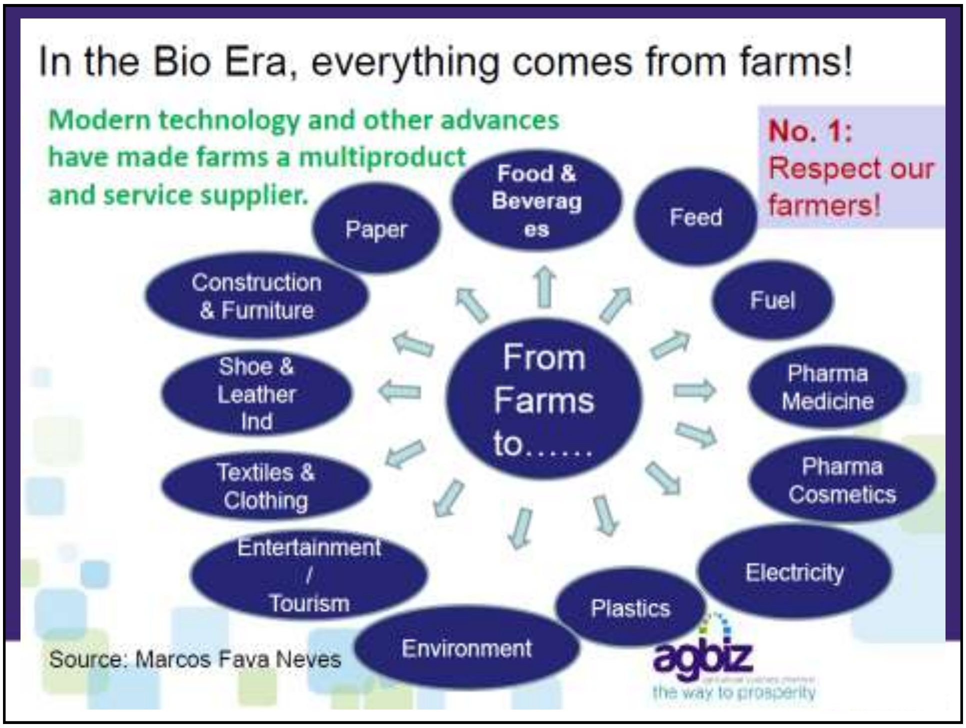
In the Bio Era, everything comes from farms!
Modern technology and other advances have made farms a multiproduct and service supplier.
No. 1: Respect our farmers!
From Farms to……
Food & Beverag es
Feed
Fuel
Pharma Medicine
Pharma Cosmetics
Electricity
Plastics
Environment
Entertainment / Tourism
Textiles & Clothing
Shoe & Leather Ind
Construction & Furniture
Paper
Source: Marcos Fava Neves
agbiz
the way to prosperity

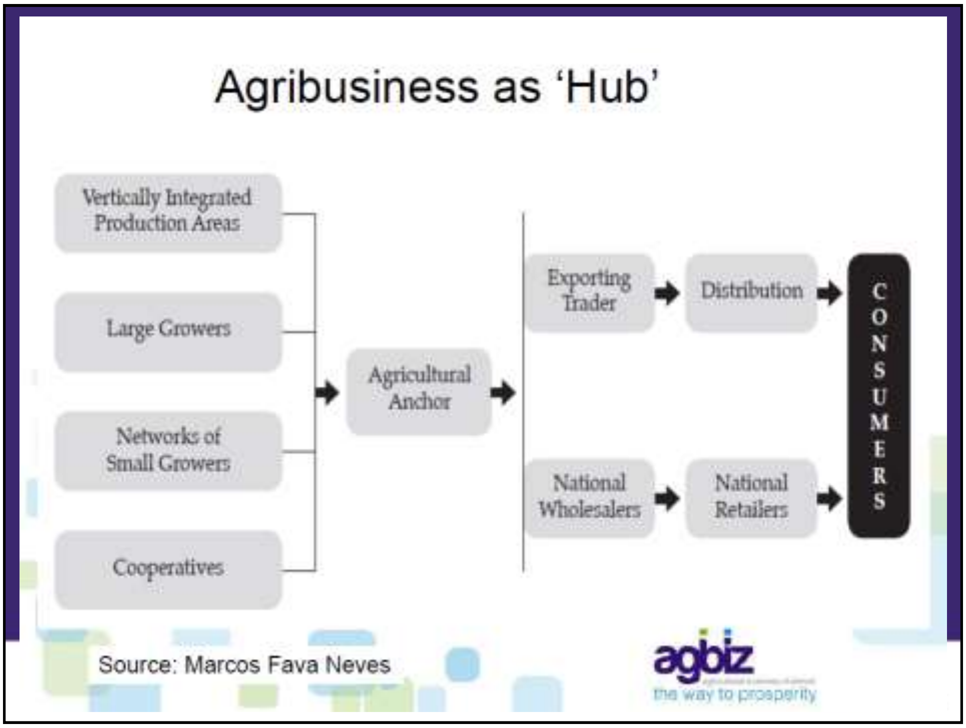
Agribusiness as 'Hub'
Vertically Integrated Production Areas
Large Growers
Networks of Small Growers
Cooperatives
Agricultural Anchor
Exporting Trader
Distribution
National Wholesalers
National Retailers
CONSUMERS
Source: Marcos Fava Neves
agbiz
the way to prosperity

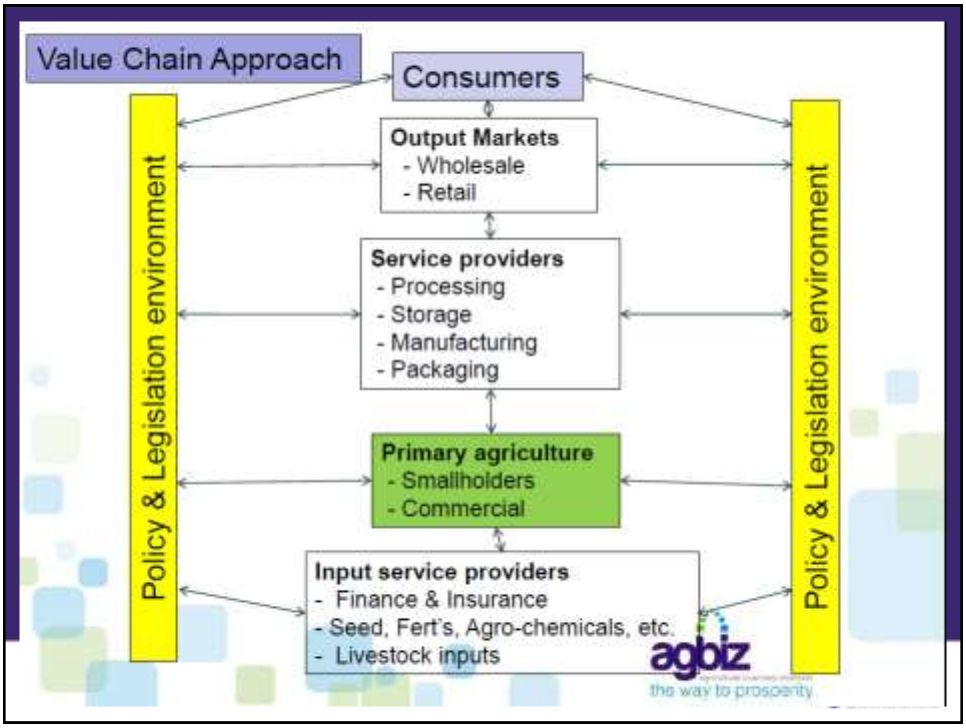
Value Chain Approach
Consumers
Output Markets
- Wholesale
- Retail
Service providers
- Processing
- Storage
- Manufacturing
- Packaging
Primary agriculture
- Smallholders
- Commercial
Input service providers
- Finance & Insurance
- Seed, Fert's, Agro-chemicals, etc.
- Livestock inputs
Policy & Legislation environment
Policy & Legislation environment
the way to prosperity

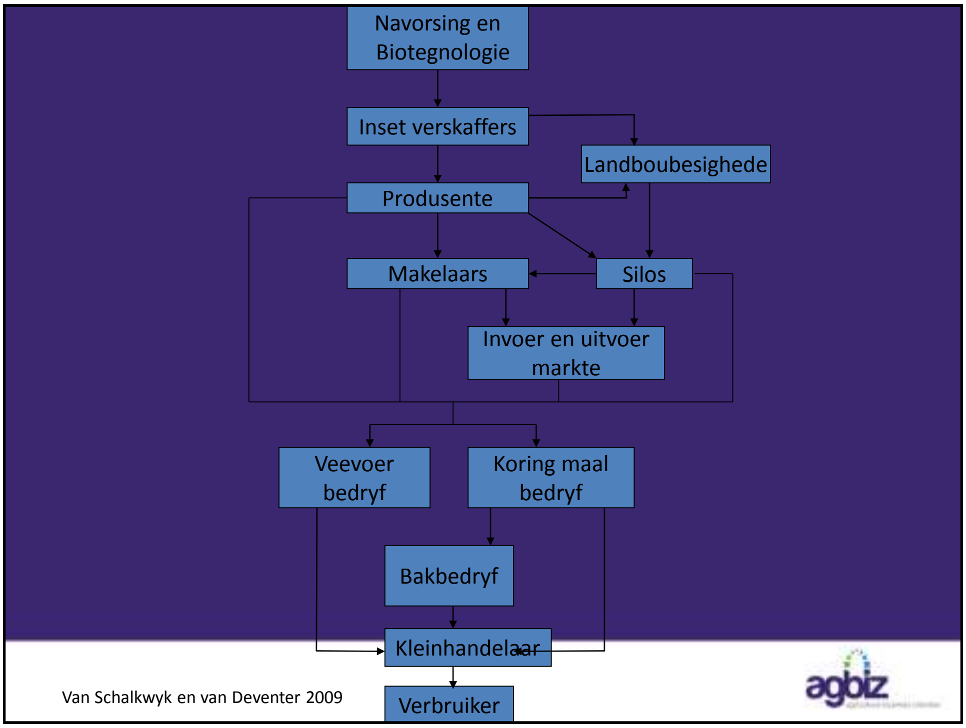
Navorsing en Biotegnologie
Inset verskaffers
Landboubesighede
Produsente
Makelaars
Silos
Invoer en uitvoer markte
Veevoer bedryf
Koring maal bedryf
Bakbedryf
Kleinhandelaar
Verbruiker
Van Schalkwyk en van Deventer 2009

The South African Soybean Value Chain
by the
Markets and Economic Research Centre of the NAMC
March 2011
National Agricultural Marketing Council
This study originated from a request to ITAC to lower the tariff on importation of soybean oilcake given that South Africa is a net importer of this product. Government stakeholders regarded it necessary to conduct a comprehensive soybean value chain analysis in order to fully understand the potential of soybean production and processing in South Africa. Based on this analysis an optimal development strategy for the soybean industry in South Africa can then be developed. In the light of the aforementioned, this document was developed.
agbiz
the way to prosperity

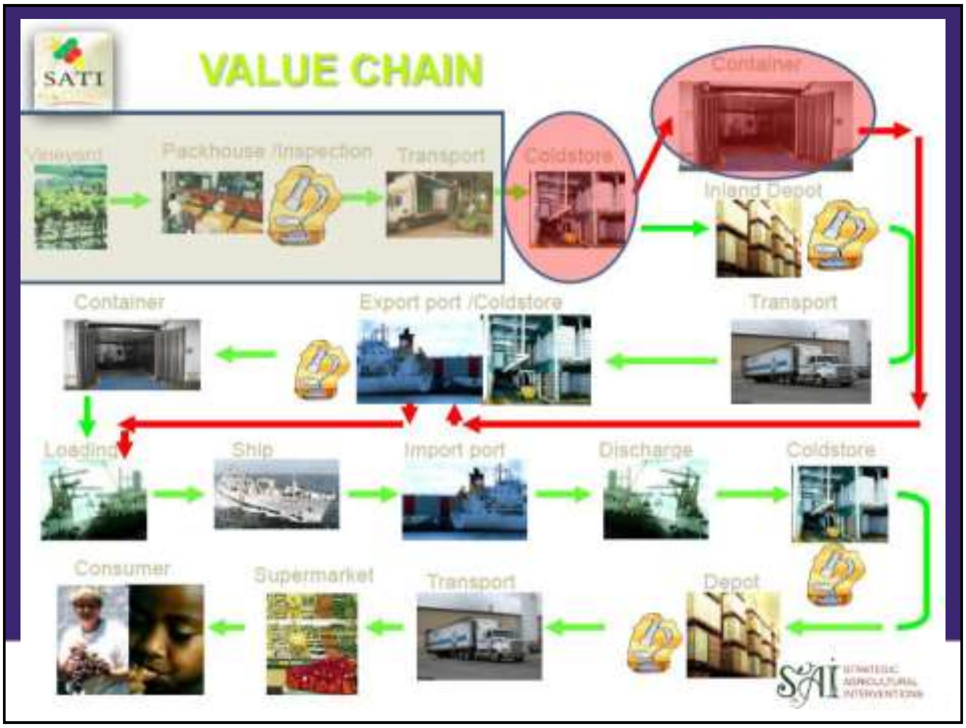
SATI
VALUE CHAIN
Vineyard
Packhouse /Inspection
Transport
Coldstore
Container
Inland Depot
Container
Export port /Coldstore
Transport
Loading
Ship
Import port
Discharge
Coldstore
Consumer
Supermarket
Transport
Depot
SAI

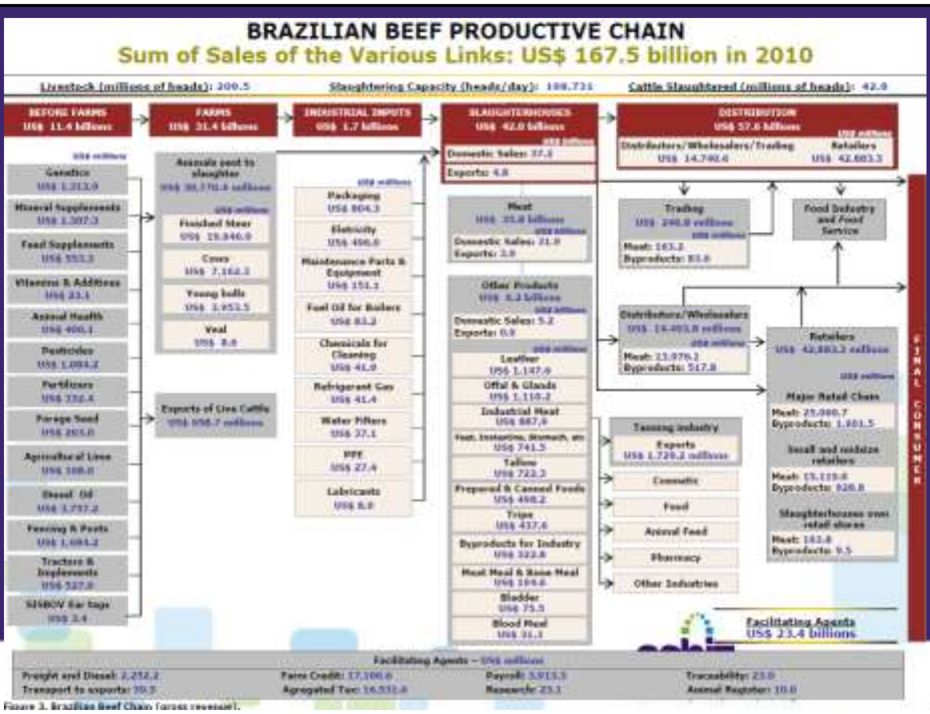

Vertrekpunt

Internasionale landbou was vir dekades gekenmerk deur beleidgerigte produksie-oorskotte in nywerheidslande en stagnerende groei in ontwikkelende lande. Beleid hervormings en wêreldwye ekonomiese groei het onderliggende beginsels van vraag en aanbod begin verander waardeur landbou omskep is in 'n meer mark gerigte sektor met beleggingsgeleenthede.

Hierteenoor gaan vraag bly toeneem as gevolg van groeiende bevolkings, hoër inkomstes, verstedeliking en veranderderende eetpatrone. Handel in landbouprodukte gaan ook groei waar ontluikende ekonomieë die grootste aandeel van die handel gaan opneem.

(Vrylik vertaal vanuit die FAO publikasie "Outlook")

Hoekom betrokke wees by waardekettings?

Wêreldbank voorspel dat die landbousektor in Afrika binne 20 jaar vanaf 2010 drievoudig sal groei tot 'n VSA $1Triljoen industrie. Dit is 'n aanduiding van enorme groei en geleenthede wat in landbou voorsien word.

Die voedselverskaffingsketting is totaal aangewese op landbou om die produk van die plaas deur al die verdere prosesse waardeur die produk gaan tot by die huisvrou se kombuis te kry. Sonder landbou is daar nie 'n voedselverskaffingsketting nie.

'n Uitdaging is vir die primêre produsent om die ketting te verstaan, asook om daarby betrokke te raak om verdere waarde tot sy produksie op die plaas toe te voeg. Dit kan slegs gedoen word deur sy produk en die ketting - asook die werking daarvan – intiem te ken sodat verdere geleenthede daarin raakgesien en benut kan word. Die geleenthede is so baie en divers dat ons vandag net na die oorhoofse werking van verskaffingskettings kan kyk, maar dit sluit in: Waardetoevoeging (produkverwerking), logistiek, opberging en hantering, arbeidoptimalisering, meganisasie, finansiering, bemarking (ook gesamentlike bemarking), integrering van ketting van plaas tot kombuis), ens.

Hoe vaar ons landbou in hierdie konteks ?

Figure D: Shares of world agricultural exports (1960–2009)

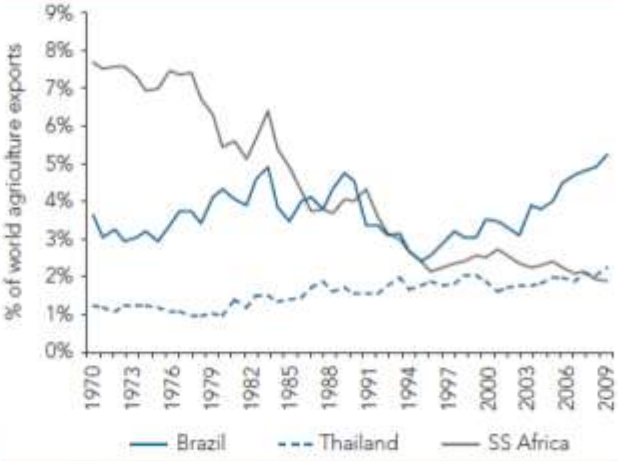

Source: FAOSTAT.

agbiz
the way to prosperity

Status and Trends

Figure 1.3: Relative shares of agriculture and agribusiness in GDP

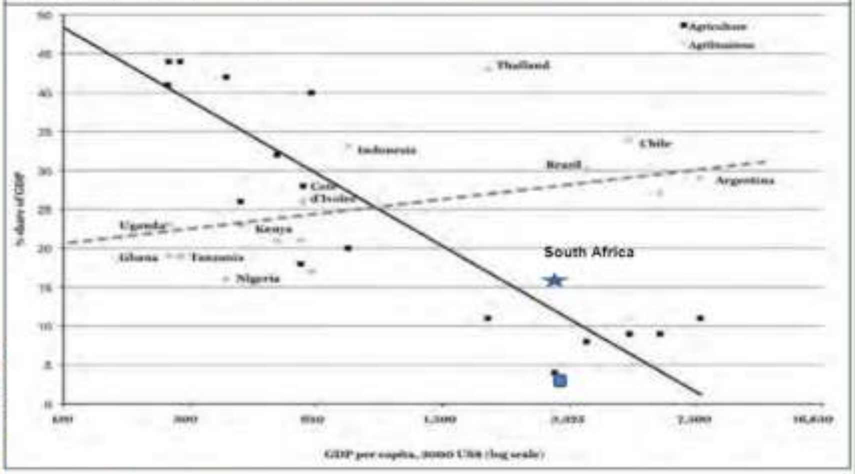

Source: UNIDO, based on analysis of World Bank (2003)
Note: Agribusiness includes the value added for agro-related industries and for agricultural trade and distribution services. Data are for Argentina, Brazil, Cameroon, Chile, Côte d'Ivoire, Ghana, India, Indonesia, Kenya, Malaysia, Mexico, Nigeria, Republic of Korea, South Africa, United Republic of Tanzania, Thailand, Uganda, and Zimbabwe.

Global food jungle: Survival of the smartest

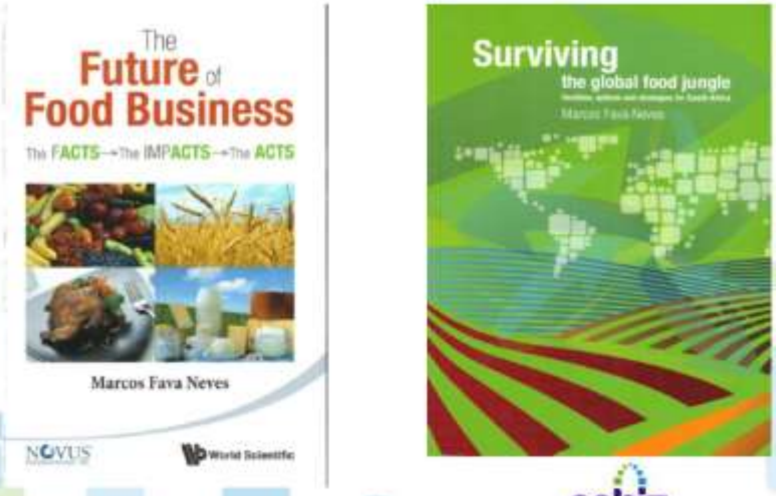

agbiz
the way to prosperity

Hoe lyk die mark waarvoor ons oor die volgende 20 – 30 jaar moet produseer en waarin ons voedselverskaffingsketting moet funksioneer?

Die wêreld se bevolkingsgroei en daarmee saam die vraag na voedsel gaan ongekende hoogtes bereik.

Die wêreld se drakrag of vermoë om vir 'n bevolking van 7 miljard mense, word aldus die WWF reeds met 50% oorskry – en die bevoking word binne 20 jaar op 9 miljard geraam.

agbiz

Global demographics

- Africa is poised to deliver the highest population growth globally over the next 90 years, more than tripling from 1 billion in 2011 to 3.6 billion in 2100. In less than 35 years (by 2044) Africa will add another billion people.
- At the same time Asia's population, which is currently 4.2 billion, is expected to reach a peak of 5.2 billion around the middle of the 21st century. By the turn of the century Africa and Asia will make up 81% of the global population of 10.1 billion.

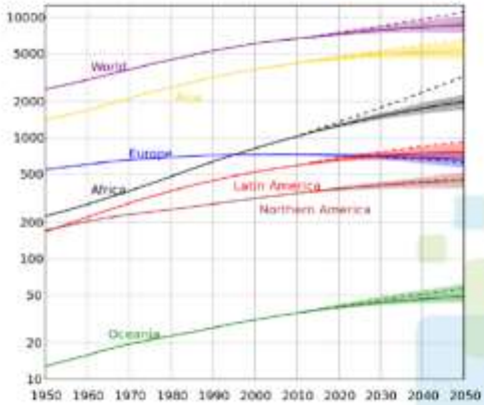

agbiz
the way to prosperity

The Economist

Log in | Subscribe | Register | My account

Home | World politics | Business & finance | Economics | Science & techno

A special report on feeding the world

The 9 billion-people question

The world's population will grow from almost 7 billion now to over 9 billion in 2050. John Parker asks if there will be enough food to go round

Feb 24th 2011 | from the print edition

Tweet 125 Like 2K

loading picture http://apture.s3.amazonaws.com/0000012c56c6d1f07269ff18007f000000000001.logo_officina.p

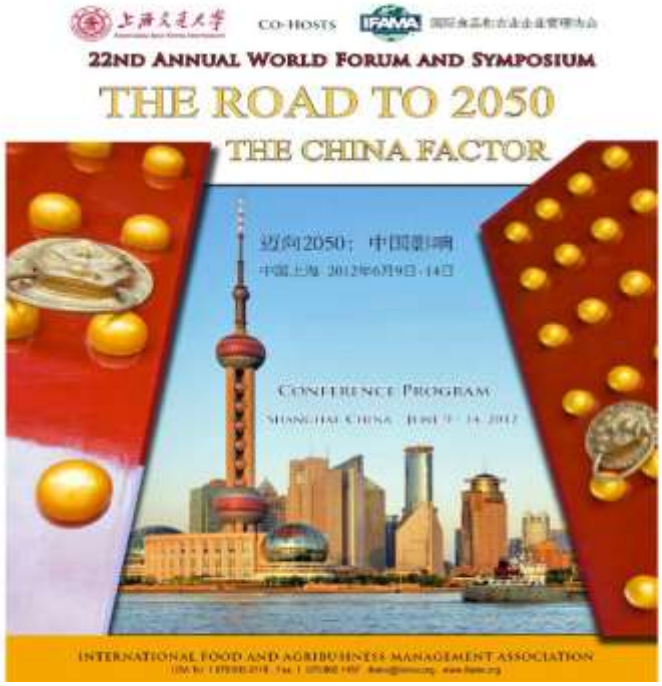

Die Afrika van môre en oormôre

VSA $1 Triljoen
Afrika se verbruikersbesteding teen 2020

128 Miljoen huishoudings met diskresionêre inkomste teen 2020

1.1 Biljoen
Getal Afrikane van indiensnemingsouderdom teen 2040

Die laaste skakel in die verskaffingsketting - die kleinhandel

Ons moet die kleinhandelaar baie goed ken en verstaan omdat hulle grootliks sorg dat ons produkte by die verbruikers juitkom

Kleinhandelaars se optrede, metodes, meganismes, prosesse en strategië is belangrike aspekte wat ons produkte se pad langs die verskaffingsketting af na die verbruiker se bord kan affekteer. Waar moontlik moet daarvan kennisgeneem word.

Hoe lyk hierdie kleinhandelomgewing vandag?

"Fokus op die verbruiker – wees vraaggedrewe"
(Dr John Purchase – Agbiz CEO)

- 70's-90's Massaproduksie en massabemarking.
- 90's Bring verandering: Globalisering deregulering van markte, nuwe tegnologie, geweldige vordering met inligting en kommunikasie, versnelde sosio-kulturele veranderings, verbruikersaktivisme, groter etiek word vereis en groter inklusiwiteit.
- Era van "Verbruiker is koning" – wees vraaggedrewe.
- Ken jou verbruiker, mededingers en omgewing; Evalueer en analiseer en reageer op verandering.
- Waarde vir geld moet bevredig word – verbruikers wil goed voel oor hul aankope.
- Goed funksionerende netwerke met verskaffers, verspreiders en diensverskaffers.
- Probleem + oplossing benadering.

BRIC(S) to drive Modern Retail growth

2006			2010			2014Forecast		
Rank	Country	€bn	Rank	Country	€bn	Rank	Country	€bn
1	US	612	1	US	638	1	China	781
2	China	328	2	China	529	2	US	745
3	Japan	297	3	Japan	345	3	India	448
4	France	206	4	India	279	4	Japan	360
5	India	190	5	France	205	5	Russia	322
6	UK	188	6	Russia	186	6	Brazil	284
7	Germany	150	7	Brazil	185	7	France	228
8	Italy	127	8	UK	170	8	UK	198
9	Russia	116	9	Germany	160	9	Germany	168
10	Mexico	112	10	Italy	130	10	Indonesia	167
		2,326			2,827			3,681

Note: 2010F and 2014F are calculated using fixed exchange rates based on the average rates of 2009 from www.oanda.com (01.01.09 to 07.12.09).

Source: IGD Research, December 2009

Fragmented but rapidly changing trade structure

However, this is changing rapidly

SHOPRITE

- Present in 15 African countries
- Plans to add 13 new stores in the 2011 financial year
- Nigeria, Ghana, and Mozambique are priorities

Pick n Pay – Inspired by you

- Present in 7 African countries
- Looking to expand into 5 more before the end of 2011
- Plans to have a up to 100 stores outside South Africa in the next 4 years

Walmart / MASSMART

- Massmart present in 14 African countries
- Walmart may also be more aggressive in the roll-out of Cambridge Food stores and the expansion into Africa

WOOLWORTHS

- Operates in 8 countries
- Plans to enter Angola and was looking to
- Plans to expand their existing operations in Mozambique, Zambia, Ghana and Uganda.

SOURCE: Euromonitor Planet Retail; McKinsey analysis

McKinsey & Company | 22

Waar alles begin – die eerste skakel op die plaas

Die tweede fokuspunt is op die produsent en die produksieomgewing – die sleutelskakel in die voedselverskaffingsketting.

Dit is effektiwiteits gedrewe landbou en landboubesigheid begin.

Efficiency Driven Producer and Agribusiness

Marcos Fava Neves: The Future of Food Business . World Scientific, 2011

the way to prosperity

Africa's Imports and Exports of Agricultural Products (current values)

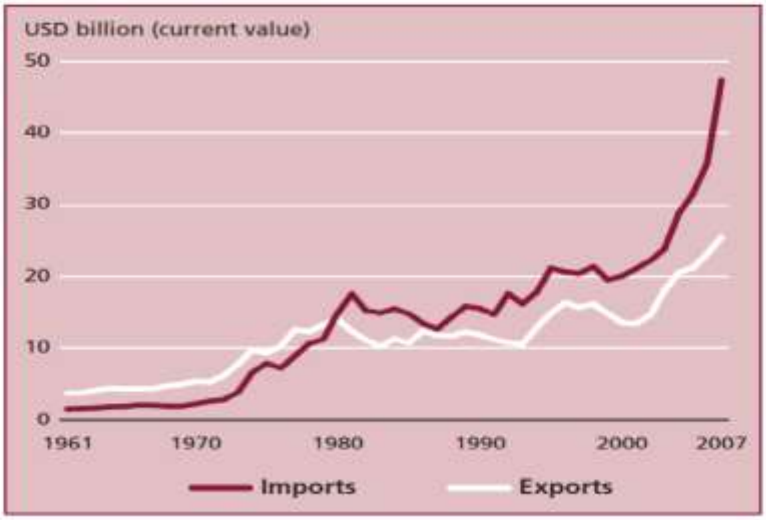

Source: FAOSTAT, 2011

Africa's net Imports of Food Groups (current values)

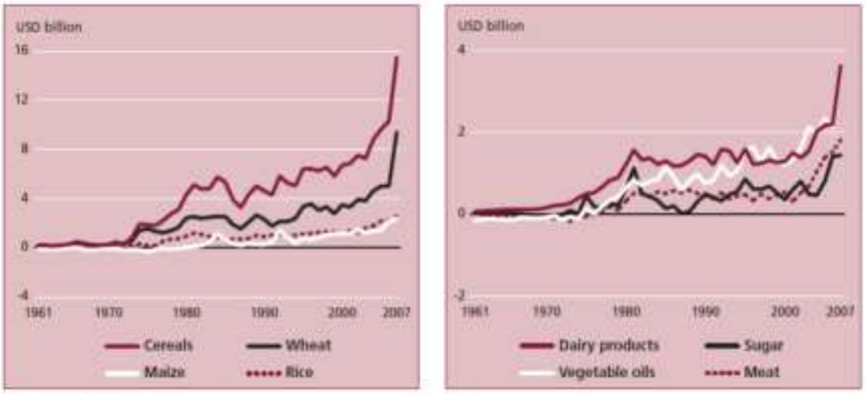

Source: FAOSTAT, 2011

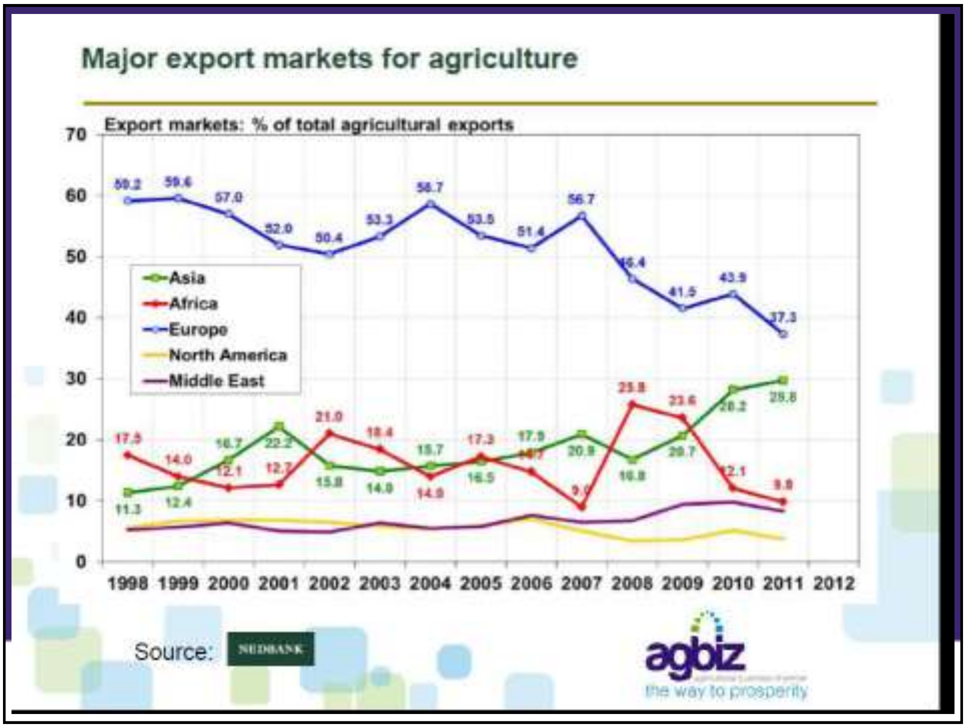

Hoe om voedselverskaffingsketting te evalueer/analiseer

- Verstaan die verskaffingsketting struktuur van die produk(-te) wat ter sake is.
- Analiseer die mark se kenmerke van bydraes en bydraers tot die ketting.
- Identifiseer elke inset van die geïntegreerde verskaffingsketting.
- Bepaal hoe elke inset bestuur behoort te word.
- Bou aan die verhoudings ter sake.
- Bestuur die verhoudings.

Bron : Marco Fava Neves

Hoe tree rolspelers vandag in die waardeketting op teenoor 25 jaar gelede?

- Hulle luister en gee aandag aan wat aangaan om hulle.
- Hulle vrees nie evaluasie en oorsig oor hulle deur ander nie.
- Hulle spandeer formeel tyd aan dink en evalueer.
- Hulle analiseer makro-omgewingsveranderings.
- Hulle simuleer moontlike toekomstige scenario's.
- Hoë vlak van kontak met belanghebbendes.
- Vraaggedrewe organisasies (rolspelers) tree op asof hulle deur die verbruiker besit word.
- Hulle vrees nie verandering nie.
- Entrepeneuriese en innoverende gedrag.
- Hulle is gedissiplineerd om dinge te laat gebeur.

s Fava Neves

Remmende realiteite

Die realiteit is dat waardekettings met ons is, maar dat daar nog baie ruimte vir landbou is om 'n groter rol – tot eie voordeel – daarin te speel.
Waarskynlik presteer RSA landbou nie optimaal hierin nie omdat:

- Gesonde ondersteunende en bemagtigende beleid ontbreek om gesonde mededinging te laat seëvier.
- Owerheid sukkel om die voedselbedryf as privaatsektor terrein te erken waar markte moet werk – te veel pogings om in die markte in te gryp.
- Voldoende infrastruktuur (ontbreek of gaan gevaarlik agteruit).
- RSA pas moeilik in globale markplek aan – dit is 'n robuuste speelveld waar eie belang oorheers selfs ten koste van internasionale protokolle en ooreenkomste. Ons pas die reëls naïef toe terwyl ander lande bloot hul eie belange bevorder.

Opgesom

- Voedselverskaffingskettings moet ontwikkel of verder ontwikkel word om waarde te skep en te ontsluit
- Soos 'n land se per capita BBP toeneem so verhoog die belangrikheid van landbou-besigheid en voedselverskaffingskettings
- Vra jouself hoe kan 'n primêre produsent toetree tot die waardeketting of waarde daartoe toevoeg of my boerdery integreer in 'n bestaande of nuwe waardeketting

Die hulpbron waarmee ons werk (die grond wat ons bewerk) en wat verskaffingskettings in staat stel om te bestaan en te funksioneer se langtermyn volhoubaarheid MOET verseker word.

Daar is 'n ongelooflike groot risiko op die wêreld se voorstoep – 'n uitdaging van enorme omvang wat ons kennis van moet neem. As ons as 'n land (en die wêreld) nie besef dat al ons pogings om verskaffingskettings in stand te hou, grondhervorming te onderneem, voedselsekerheid na te streef nie, ens verniet sal wees as ons omgewing en natuurlike hulpbronne nie daadwerklik beskerm en in stand gehou word nie

ONS BROSE OMGEWING EN NATUURLIKE HULPBRONNE

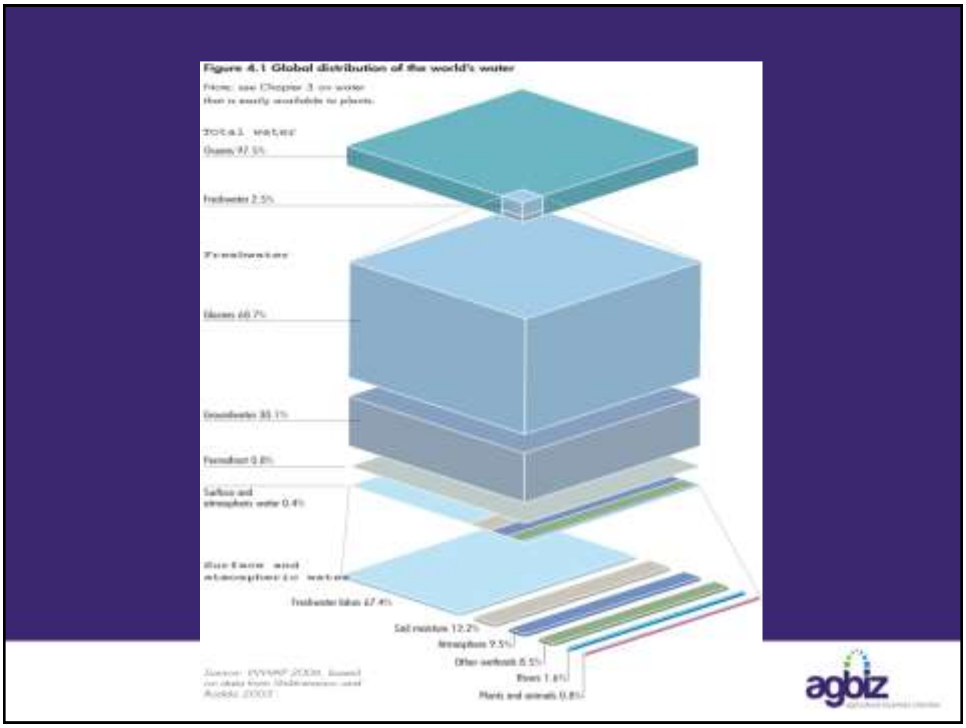
Figure 4.1 Global distribution of the world's water
Oceans 97.5%
Freshwater 2.5%
Glaciers 68.7%
Groundwater 30.1%
Permafrost 0.8%
Surface and atmospheric water 0.4%
Freshwater lakes 67.4%
Soil moisture 12.2%
Atmosphere 9.5%
Other wetlands 8.5%
Rivers 1.6%
Plants and animals 0.8%
agbiz

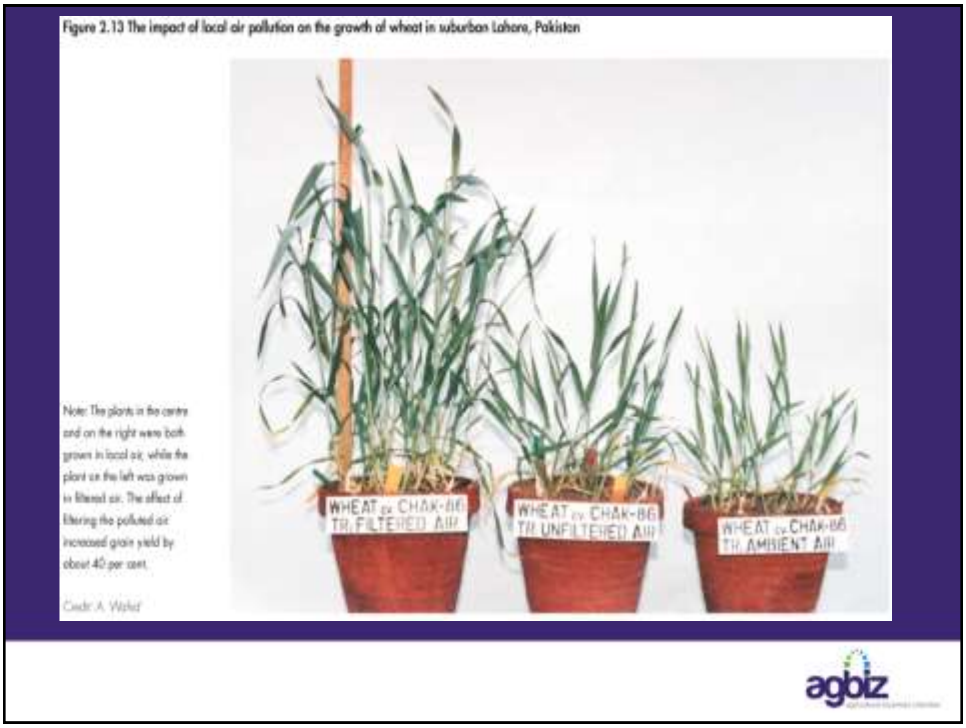
Figure 2.13 The impact of local air pollution on the growth of wheat in suburban Lahore, Pakistan
Note: The plants in the centre and on the right were both grown in local air, while the plant on the left was grown in filtered air. The effect of filtering the polluted air increased grain yield by about 40 per cent.
Credit: A. Wahid
WHEAT cv CHAK-86 TR: FILTERED AIR
WHEAT cv CHAK-86 TR: UNFILTERED AIR
WHEAT cv CHAK-86 TR: AMBIENT AIR
agbiz

Figure 2.15 Atmospheric concentrations of CO_2 over the last 10 000 years

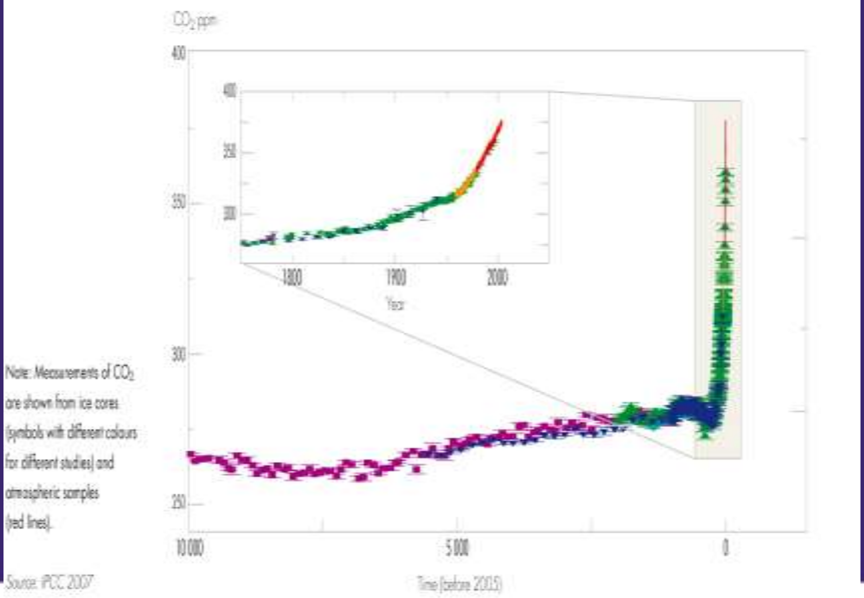

Figure 4.13 Exploitation status of marine fish stocks

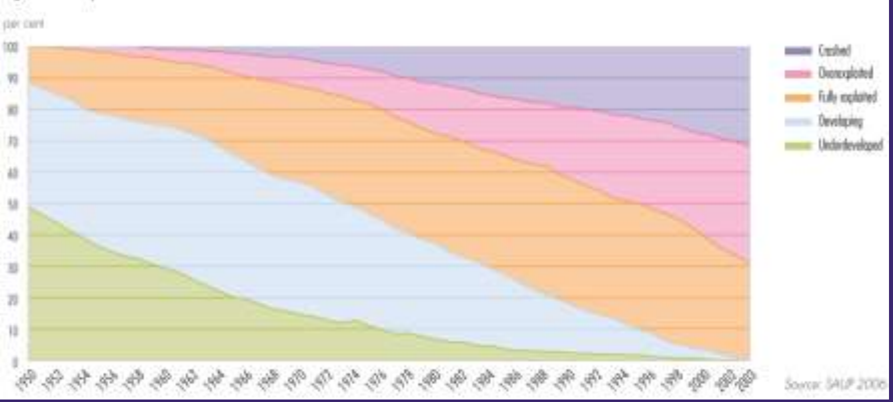

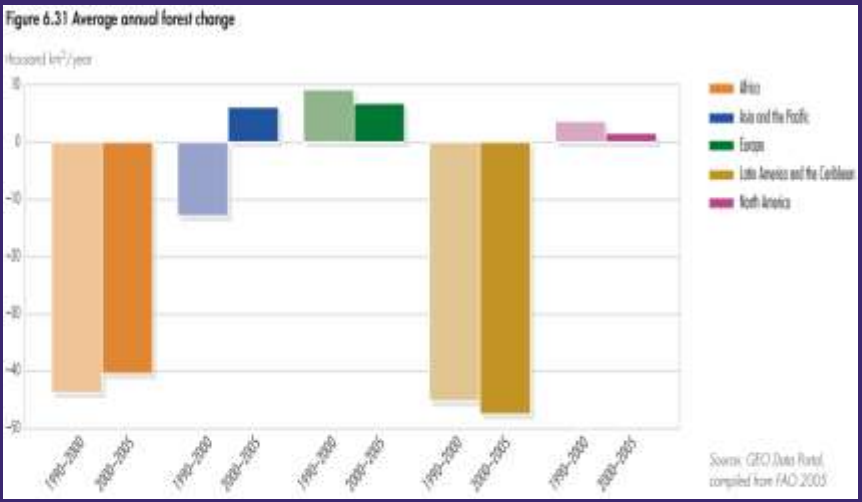

Stand van die fisiese produksieomgewing – bepalend vir toekomstige produksie

http://awassets.panda.org

Ander realiteite

- Die wêreld se voedselproduksie moet teen 2025 verdubbel vanaf 2007 se vlakke – op sigself vir landbousektor 'n geweldige geleentheid.
- Alternatiewe brandstowwe en energiebronne gaan toenemend belangrik raak.
- Toekomstige konflikte gaan meer te doen hê met toegang en beheer van natuurlike hulpbronne vir voedselproduskie as vir (bv) energie – geleentheid of bedreiging?
- Lande gaan toenemend te doen kry met probleme/konflik tussen die wat het en die wat nie het nie, eerder as konflik op grond van ras, geloof, ens. Hierdie realiteit gaan die politiek begin oorheers. Ons moet verby konflik beweeg na die toekoms waar die geleentehede wag.
- Die tempo van tegnologiese ontwikkeling gaan nog vinniger versnel – ook wat landbouprodusente betref. Groot spronge gaan met nanotegnologie gemaak word maar ook met stelsels wat funksionering van voedselverskaffingskettings optimaliseer – gebruik dit!
- Groter effektiwiteit en hoër produksie gaan bepalend wees vir oorlewing - ook wat die werking van voeselverskaffingskettings betref.

Die uitdaging vir landbou

Druk op hulpbronne sal vir die voorsienbare toekoms die belang van primêre produksie van landbouprodukte honderdvoudig verhoog. Hierdie druk spruit primêr uit die globale, streek- en nasionale vraag na voedsel (insluitende voedselsekerheid).

Kwynende hulpbronne maak primêre produksie meer krities – veral ten opsigte van water.

(vervolg)

- Verder sal RSA onderwys, opleiding, infrastruktuurontwikkeling, waterbestuur en primêre voedselproduksie moet afkamp ("ringfence") en dit in nasionale belang met die beste beleid, strategieë en bestuur wat geld kan koop moet bedryf – sonder politieke inmenging in die dag tot dag bedryf daarvan. Slegs dan sal die land 'n kans staan om globaal mededingend te wees (Duitsland, Korea, Japan). (Berg om te klim – roe , magsug, landsbelang ,ens).
- Ontwikkel dus wêreldklas bestuur en gebruik wêreldklas gepaste tegnologie.

(vervolg)

- Keuses sal gouer as later gemaak moet word tussen produksie van kos en polities gemotiveerde aansprake op produksiefaktore, soos grond en swak owerheidsbestuur (en ander rolspelers!). Alhoewel verstaanbaar, is hierdie histories gesien 'n korter termyn politieke kwessie. Uiteindelik sal slegs die beste, effektiefste en vaardigste produsente grond kan bewerk – ongeag hul velkleur. In nasionale belang sal RSA aansienlike hulpbronne daar moet stel om sulke produsente te bemagtig om in die strategiese vraag na voeselsekerheid te voorsien. Hierin moet ons realiteite in die oog kyk en met kreatiewe en innoverende oplossings "Landbou Suid-Afrika Edms Beperk" 'n wenpad uitbeitel.

(vervolg)

- Selfbemagtiging deur navorsing, eksperimentering, studie en gewoon lees om die omgewing beter te ken, verstaan en pro-aktief daarin te oorleef.
- Poog altyd om by beplanning en strategieformulering die groter prent te sien.
- Wees kreatief en innoverend.
- Ontwikkel deurlopend eie toekoms scenario's wat jou eie plek en optrede daarin betref.
- Kyk verby sensasionele opportunisme en bepaal jou by realiteite.
- Geniet jou lewenstaak! Ons het 'n wonderlike lewensroeping ontvang om as landbouers met 'n ryke verskeidenheid van die lewe en daarby verskillende wetenskappe feitlik daagliks skouers te skuur; dink maar aan finansies, die ekonomie, die reg, landbouwetenskappe, klimaat, politiek, sosiale gemeenskap en –strukture en infrastruktuur op die plaas en die omgewing. Ons word genooi om daarby betrokke te wees – kom ons doen dit met oorgawe en neem so groter beheer oor ons eie toekoms.

Slotwoorde deur inspirerende leiers

"The vulnerable need solutions from you; and future generations need a visionary legacy from you."

Christiana Figueres

"Sustainable development is a notion of discipline. It means humanity must ensure that meeting present needs does not compromise the ability of future generations to meet their needs."

Gro Harlem Brundtland

"You cannot solve a problem from the same consciousness that created it. You must learn to see the world anew."

Albert Einstein

Baie dankie.